

Rodzaj dokumentu:	Zasady oceniania rozwiązywania zadań
Egzamin:	Próbny egzamin maturalny
Przedmiot:	Język polski Arkusz 1. Test <i>Język polski w użyciu</i> Test historycznoliteracki
Poziom:	Poziom podstawowy
Data publikacji dokumentu:	11 marca 2025

Ogólne zasady oceniania rozwiązań zadań w części testowej:

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania – również odpowiedzi nieprzewidziane jako rozwiązania przykładowe w zasadach oceniania.

1. Odpowiedzi nieprecyzyjne, niejednoznaczne, niejasno sformułowane uznaje się za błędne.
2. Gdy jako rozwiązanie tego samego zadania zdający podaje kilka odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a inne – błędne, nie otrzymuje punktów za żadne z tych rozwiązań.
3. Jeżeli odpowiedź zawiera wyłącznie cytaty, to jest oceniana na 0 pkt.
4. Jeżeli informacje zamieszczone w odpowiedzi (również te dodatkowe, a więc takie, które nie wynikają z treści polecenia) świadczą o nierozumieniu omawianego zagadnienia i zaprzeczają pozostałej części odpowiedzi stanowiącej prawidłowe rozwiązanie zadania, to za odpowiedź jako całość zdający otrzymuje 0 pkt.
5. Jeżeli rozwiązanie zadania sprawdzającego znajomość problematyki i treści lektur obowiązkowych zawiera błąd rzeczowy, to ocenia się je na 0 pkt.
6. W zadaniach zamkniętych każdy sposób oznaczenia odpowiedzi (podkreślenie, przekreślenie, zakreślenie, obwiedzenie itd.) jest uznawany za wybór tej odpowiedzi, pod warunkiem że zdający konsekwentnie go stosuje w jednym zadaniu.
7. W przypadku rozwiązania zawierającego treści obraźliwe, wulgarne lub propagujące postępowanie niezgodne z prawem zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca oceny tego rozwiązania, np. cała odpowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Zadanie:	Sugerowana odpowiedź:	Punkcja:
1.	<p>Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ubiór wyrażając tożsamość „ja” człowieka, jednocześnie określa jego przynależność do grupy społecznej; - ubiór będąc narzędziem komunikacji, skrywa „ja” człowieka. 	<p><i>Przyznaje się 1 pkt za wskazanie <u>jednego</u> wybranego paradoksu z wyjaśnieniem jego sensu.</i></p> <p><i>0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.</i></p>
2.	<p>Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w tradycyjnych społeczeństwach z niechęcią odnoszono się do osób, które zakładały strój nieodpowiadający statusowi społecznemu (np.: zjawisko nadmiernego ozdabiania). 	<p><i>Przyznaje się 1 pkt za podanie poprawnego przykładu.</i></p> <p><i>0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.</i></p>

3.	<p>Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podobieństwo: zarówno turyści jak i mieszkańcy Akary przebierają się / zmieniają strój w związku z konfrontacją z inną przestrzenią kulturową; - różnica: turyści traktują przebieranie się jako formę zabawy (ich zachowanie jest powierzchowne), mieszkańcy Akary przebierając się, zachowują się zgodnie z obowiązującym zwyczajem. 	<p><i>Przyznaje się 1 pkt za podanie podobieństwa oraz 1 pkt za podanie różnicy w odniesieniu do dwóch tekstów. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.</i></p>
4.	<p>Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przykład podany przez autorkę jest przejawem negacji kulturowej, gdyż spotkana mieszkanka Wietnamu odrzuciła tradycyjny strój charakterystyczny dla swojego kręgu kulturowego. 	<p><i>Przyznaje się 1 pkt za podanie rozstrzygnięcia z uzasadnieniem. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.</i></p>
5.	F P	<p><i>Przyznaje się 1 pkt za poprawne oznaczenie dwóch wskaźników.</i></p>

Zadanie 6. (0-4)

Zasady oceniania notatki syntetyzującej

Za notatkę syntetyzującą można uzyskać 4 punkty, w tym 3 punkty za treść i 1 punkt za poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną

Treść

	3 pkt.	2 pkt.	1 pkt.	0 pkt.
		notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 3 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 2 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A i C określone dla 1 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów
		ALBO	ALBO	ALBO
A. przedstawienie stanowiska każdego autora	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, na odpowiednim poziomie uogólnienia	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, ale poziom uogólnienia jest zaburzony	notatka przedstawia stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście	notatka nie spełnia żadnego z kryteriów określonego dla 1 pkt
B. zestawienie stanowisk obu autorów	w notatce zestawiono stanowiska obu autorów ; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	w notatce zestawiono stanowiska obu autorów ; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	stanowisk obu autorów nie zestawiono albo zestawiono je niepoprawnie ; nie wskazano np. punktów wspólnych/rozbieżnych albo różnych aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	
C. spójność	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	
D. długość notatki	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna

1 pkt – poprawny zapis, dopuszczalne dwa błędy (językowe, ortograficzne lub interpunkcyjne).

0 pkt – trzy i więcej błędów (językowych, ortograficznych lub interpunkcyjnych).

Uwaga: Jeżeli w kryterium Treść przyznano 0 pkt, wówczas nie przyznaje się punktów w kryterium Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

INFORMACJA O ZASADACH OCENIANIA NOTATKI SYNTETYZUJĄCEJ NAPISANEJ PRZEZ ZDAJĄCYCH ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ (Z DYSLEKSJĄ, DYSORTOGRAFIA, DYSGRAFIA)	
Treść (0-3)	Egzaminator ocenia treść notatki syntetyzującej zgodnie z tabelą zamieszczoną na s. 3 tego dokumentu.
Poprawność językowa (0-1)	<p>1 pkt – zapis poprawny językowo, dopuszczalne trzy błędy językowe. 0 pkt – cztery i więcej błędów językowych.</p> <p>Uwaga: Oceniając notatkę syntetyzującą zdającego, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się (dysleksję lub dysortografię albo dysgrafię), egzaminator nie ocenia ani poprawności ortograficznej, ani interpunkcyjnej.</p>

Wskazówki dotyczące realizacji tematu notatki:**1) Stanowiska autorów tekstów:**

a) Stanowisko autora tekstu 1., np.: strój pełni funkcję symboliczną (buduje „ja” człowieka w przestrzeni społecznej),

b) Stanowisko autora tekstu 2., np. : strój pełni funkcję kulturową (wyznacza granice między obszarami kultury),

2) Zestawienie stanowisk, np.:

Z zestawienia stanowisk może wynikać:

- **tekst 1.:** ubrania pozwalają odróżniać ludziom siebie nawzajem, podkreślając ich status społeczny; **tekst 2.:** kontekst kulturowy determinuje rozumienie stroju i zachowań ludzi z nim związanych
- **tekst 1.:** funkcje strojów nie zmieniają się; **tekst 2.:** znaczenie funkcji strojów zmienia się pod wpływem przemian kulturowych (globalizacji).

Kompozycja notatki jest dowolna, np. zdający może zacząć od zestawienia stanowisk autorów tekstów albo od przedstawienia stanowiska każdego z nich.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 3 punkty za treść:

Tematem tekstów są różne funkcje strojów. Stanowiska autorów są odmienne, gdyż Kaczmarzyk koncentruje się na pokazaniu symbolicznej i komunikacyjnej funkcji stroju, natomiast Wiek-Tylczyńska opisuje ubranie w kontekście jego funkcji kulturowej. Autorka pierwszego tekstu zauważa, że strój określa pozycję człowieka w społeczeństwie oraz jest ważnym narzędziem socjotechnicznym. Natomiast autorka drugiego tekstu twierdzi zaś, że przebijanie się jako zachowanie specyficznie ludzkie podlega działaniu kontekstów kulturowych, które określają normy rozumienia stroju. Witek – Tylczyńska dodatkowo zauważa, że współcześnie globalizacja zaciera funkcję kulturową stroju.

[79 słów]

Zadanie:	Sugerowana odpowiedź:	Punktacja:
7.	A – Delfy B – Olimp C – Hades	<i>Przyznaje się 1 pkt za poprawne rozpoznanie trzech fragmentów. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.</i>
8.	Np.: - fantastyka (np.: specyficzny typ bohatera - Śmierć), - absurdalność (np.: fragment ukazuje rozmowę człowieka z trupem), - niejednorodność nastroju (np.: utwór podejmując poważną problematykę eschatologiczną, przedstawia ją w formie komicznego dialogu między Śmiercią a Polikarpem).	<i>Przyznaje się 1 pkt za wyodrębnienie cechy groteski z przetoczonej definicji oraz podanie przykładu jej realizacji z podanego fragmentu z komentarzem. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.</i>
9.	C / 2	<i>Przyznaje się 1 pkt za poprawne oznaczenie. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.</i>
10.	Np.: - dominacja czerni (zło jako cecha świata zdominowanego przez rosyjski despotyzm), - łańcuch (martyrologia Polaków jako temat dramatu A. Mickiewicza),	<i>Przyznaje się 1 pkt za wskazanie elementu graficznego i jego poprawną interpretację w kontekście treści dramatu. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub</i>

	<p>- oko (romantyczny providencjalizm / przekonanie, że nad losem ludzi czuwa Bóg), - krzyż (mesjanizm / interpretacja cierpienia ludzi w kontekście odkupieńczym i zbawczym).</p>	<p><i>niepełna albo brak odpowiedzi.</i></p>
11.1	<p>Np.: - Ochocki odsunął się od środowiska arystokratów, zauważając, że nie daje mu ono możliwości realizowania ambitnych celów; - Ochocki opuścił Polskę, zdając sobie sprawę z tego, że w kraju nie będzie mógł realizować swoich ambitnych marzeń związanych z nauką (prawdopodobny wyjazd do Paryża).</p>	<p><i>Przyznaje się 1 pkt za poprawne wskazanie odnoszące się do bohatera w kontekście jego powieściowych losów. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.</i></p>
11.2	<p>Np.: - Stanisław Wokulski (np.: młodzieńcze eksperymenty z pompą, która miała ułatwić pracę w winiarni Hopfera, - profesor Geist (np.: marzenia o stworzeniu materiału lżejszego od powietrza, wynalezienie materiału lżejszego od wody, pragnienie stworzenia dzięki wynalazkowi metalu nowej cywilizacji) - doktor Michał Szuman (np.: antropologiczne fascynacje doktora związane z badaniem ludzkich włosów i ras)</p>	<p><i>Przyznaje się 1 pkt za wskazanie bohatera i podanie sposobu, w jaki realizował on postulat scjentyzmu. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.</i></p>
12.	<p>Fragment 1. / Pan Młody poddaje prowincję naiwnej idealizacji, która ma stać się podniętą artystyczną do stworzenia dzieła o życiu na wsi, bohater udaje chłopa w zachowaniu i ubiorze.</p>	<p><i>Przyznaje się 1 pkt za poprawne wskazanie fragmentu oraz jego merytoryczną interpretację. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.</i></p>
13.	<p>F P P</p>	<p><i>Przyznaje się 1 pkt za poprawne oznaczenie trzech wskaźników. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.</i></p>
14.	<p>Np.: - G. Herling – Grudziński (budowanie przyjacielskich relacji z więźniami osadzonymi w łagrze, heroiczna głódówka jako forma buntu</p>	<p><i>Przyznaje się 2 pkt za wskazanie bohatera i poprawną interpretację jego postawy w kontekście sensu tekstu źródłowego.</i></p>

	<p>wobec zła sowieckiego łagru),</p> <ul style="list-style-type: none"> - Marusia (próba oswojenia zła łagru za pomocą bezinteresownej miłości wobec oprawcy), - węgierskie zakonnice (w imię wiary odmawiają pracy w łagrze, który jest dla nich dziełem szatana). 	<p><i>1 p. za wskazanie bohatera buntującego się (ale bez odniesienia do kwestii etyki chrześcijańskiej, co wynika z fragmentu)</i></p> <p><i>0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.</i></p>
15.	<p>Np.:</p> <p>Wiersze wyrażają podobną refleksję na temat relacji między człowiekiem a naturą, gdyż stosunki te są oparte na siłowym podporządkowaniu sobie świata natury przez człowieka. W bajce Krasickiego beztroska zabawa dzieci zagraża zwierzętom, w wierszu Szymborskiej cyrk staje się metaforą przemocy człowieka nad zwierzętami.</p>	<p><i>2 pkt przyznaje się za poprawne odczytanie tekstów w kontekście problemu wskazanemu w poleceniu.</i></p> <p><i>1 pkt przyznaje się za poprawne odczytanie jednego tekstu w kontekście problemu wskazanemu w poleceniu.</i></p> <p><i>0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.</i></p>
16.	<p>Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nieświadomość polityczna: bohater nie zdaje sobie z sprawy z faktu, że konfrontuje się z krajem znajdującym się w stanie wojennym (np.: traktuje czołgi na ulicach jako normalny element miejskiego krajobrazu), - nieświadomość społeczna: bohater nie rozumie specyfiki polskiej kultury, z którą się konfrontuje w czasie pobytu w Warszawie (np.: nie rozumie zwyczajów wigilijnych Polaków). 	<p><i>Przyznaje się 2 pkt za wskazanie dowolnego przykładu nieświadomości politycznej oraz nieświadomości społecznej bohatera opowiadania.</i></p> <p><i>1 pkt przyznaje się za wskazanie jednego poprawnego przykładu.</i></p> <p><i>0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.</i></p>